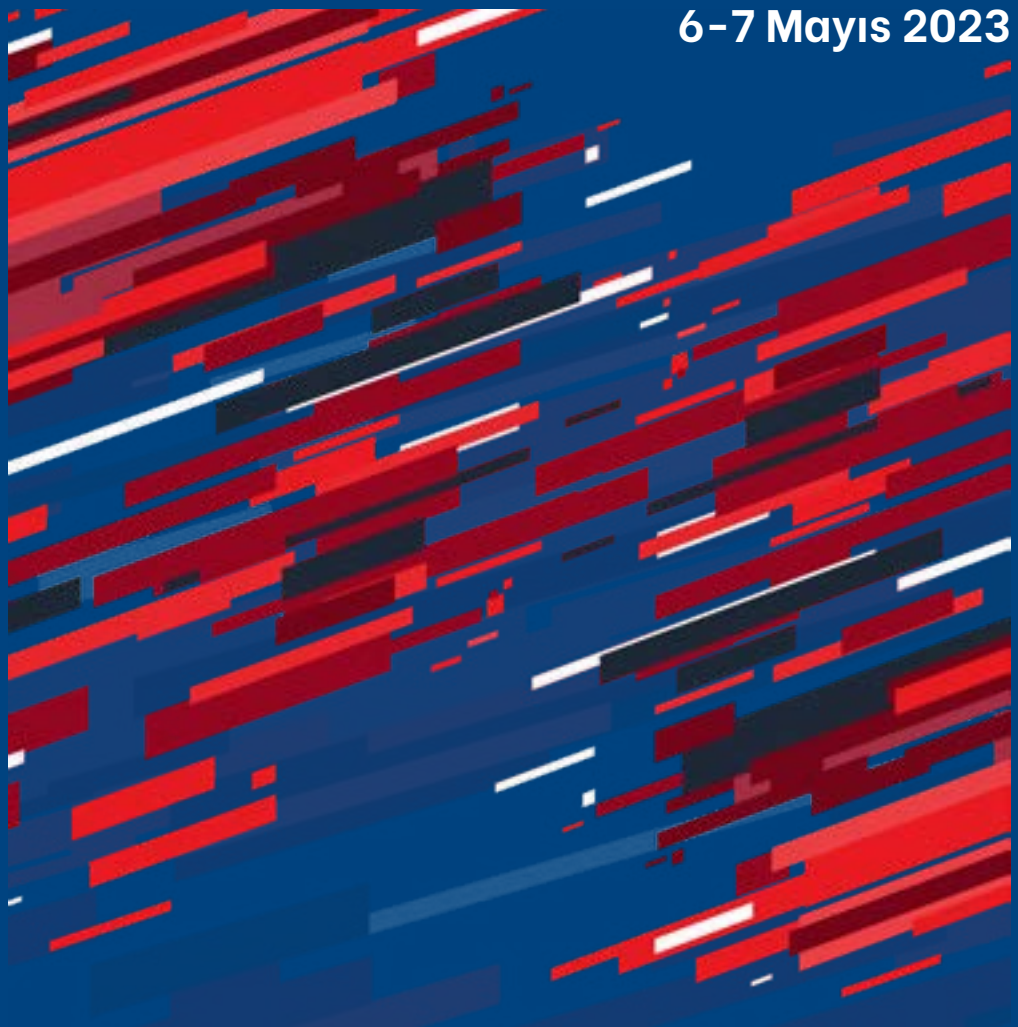
CUMHURİYETİN II. YÜZYILI KÜLTÜR VE SANATIN GELECEĞİ SEMPOZYUMU

6-7 Mayıs 2023

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ YAYINLARI

CUMHURİYETİN II. YÜZYILI

Kültür ve Sanatın Geleceği

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
YAYINLARI

İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları 15 · Kongreler - Tutanaklar

Cumhuriyetin II. Yüzyılı Kültür ve Sanatın Geleceği

İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları

Genel Yayın Yönetmeni
Raşit Çavaş

Proje Koordinatörü
Zeynep Altıok Akatlı

Proje Yürütme ve Yönetim Ekibi
Kültür Daire Başkanı Ceren Ünsever
AASSM Müdürü Emel Akçay Özer
Akdeniz Akademisi Dr. Özay Göztepe

Editör
Merve Akıncı Almaz

Katkıda Bulunanlar
Eren Aysan, Taylan Özgür Üstün

Son Okuma
Hicran Özdamar Yalçınkaya
Nihan Karahan
Esra Kökkılıç

Kurumsal Kitap Tasarımı
Ömer Durmaz

Grafik Uygulama
Aynur Sarıbüyük

Dario Moreno Sokak, 15 Konak – İzmir
izbbyayinlari@izelman.com.tr

Yayıncı Sertifika No: 47904

© İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları / **İzelman AŞ**

Baskı ve Cilt: Yılmaz Matbaacılık
853 Sokak No, 13/B-06 Özyurtsever İşhanı Kemeraltı – İzmir
Tel: 0232 4822014
Sertifika No: 48110

1. Baskı
Ekim 2023
ISBN 978-625-6793-04-0

Bu kitabın bütün hakları İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları'na aittir. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntıların dışında yayımcının izni olmaksızın kitabın tamamı ya da bir kısmı hiçbir yolla çoğaltılamaz, dağıtılamaz ve yeniden elde edilmek üzere saklanamaz. İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları, **İzelman AŞ**'nin bir markasıdır.

CUMHURİYETİN II. YÜZYILI

Kültür ve Sanatın Geleceği

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Manifesto

Tunç Soyer 9

Sunuş

Zeynep Altıok Akatlı 11

Açılış Konuşmaları 17

Yekta Kopan • Zeynep Altıok Akatlı • Tunç Soyer

I. OTURUM Kuruluşun ve İlk Yüzyılın Kültür Politikaları 25

Zeynep Altıok Akatlı • Prof. Dr. Suat Çağlayan • İstemihan Talay • Fikri Sağlar • Ercan Karakaş

II. OTURUM Devlet ve Sanat İlişkisi 39

Eren Aysan Yığcı • Yekta Kopan • Hasan Hüseyin Akbulut • Yücel Erten • Doç. Dr. Elif Koparal

III. OTURUM Yerel Yönetimler ve Sanat 65

Yekta Kopan • Tunç Soyer • Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen

IV. OTURUM Toplum Belleği ve Sanat 73

Haydar Ergülen • Yekta Kopan • Tezcan Karakuş Candan • Cemal Ünlü • Gökhan Akçura

V. OTURUM Sanat ve Eğitim Politikaları 93

Dr. Öğr. Üyesi Zühal Çetin Özkan • Prof. Dr. Oğuz Makal • Prof. Dr. Kemal Kocabaş • Prof. Dr. Zafer Gençaydın • Cihat Aşkın • Prof. Dr. Semih Çelenk

VI. OTURUM Sanat, Yaratıcı Endüstriler ve Kültür Ekonomisi 121

Doç. Dr. Serhan Ada • Yeşim Özsoy • Bülent Forta • Fatih Gençkal • Cenkhan Aksoy • Sarp Keskiner

VII. OTURUM Sanata El Verenler (Sosyal Sorumluluk ve Sponsorluklar) 139

Banu Tunçağ • Yekta Kopan • Selda Susal Saatçi • Müjde Unustası • Görgün Taner • Uğur Işık • Hasan Hüseyin Akbulut

VIII. OTURUM Sanat Kürsüsü: Sanat ve Gelecek 155

Yekta Kopan • Orhan Alkaya • Mehmet Aksoy • Murat Germen • Raşit Çavaş • İbrahim Karaoğlu • Ali Cengizkan • Elif Akkaya • Cem Sağbil • Mehtap Meral • Vecdi Sayar • Cem Erciyes • Onur Behramoğlu • İbrahim Yazıcı • Barış İnce • Cihan Demirci

SONUÇ BİLDİRGESİ 181

CUMHURİYETİN II. YÜZYILI, KÜLTÜR VE SANATI DA AYDINLATIYOR

"Cumhuriyetin II. Yüzyılına Girerken Kültür ve Sanatın Geleceği" konulu Ortak Akıl Buluşmaları 6-7 Mayıs 2023 tarihlerinde İzmir'de gerçekleşiyor.

MANİFESTO

Sanat, insanın doğaya karşı mücadelesi ile başlayan binlerce yıllık tarihsel serüveni içerisinde, büyük insanlık ailesine, hakikati cüretkâr bir meydan okuma ile anlatmaya ısrarla devam ediyor.

İyi ile kötünün, güzel ile çirkinin, yalan ile hakikatin sonsuza kadar sürecek bu mücadelesinden dolayıdır ki, "Dünya aydınlık olsaydı sanat olmazdı." der Albert Camus, Bertolt Brecht ise sanatın bu mücadeledeki işlevini vurgulamak için, "Sanat, dünyanın onunla şekillendirildiği bir çekiçtir." diye ekler. Sanatın temel görevi toplumsal, sosyolojik ya da siyasal değişimler yaratmak değildir elbette. Ancak sanat bu değişimlerin ivmesidir. Kışkırtır ve tetikler. Devrimci, özgürlükçü, aydınlanmacı, ilerici bir anlayışı savunur.

1923 Cumhuriyet Devrimi ile filizlenen "Anadolu Aydınlanması" da rasyonel aklı ve bilimsel düşünceyi sanatın da gücüyle bu ülke topraklarına hâkim kılarak, modern bir toplum yaratma çabasıydı. Fakat karşı devrimci ideolojilerin yoğun saldırısı altında gelinen noktada sadece kültür sanat alanı değil; eğitim, ekonomi, adalet, demokrasi gibi pek çok alanda yaşanan sorunların arkasında aydınlanma fikrinden kopuş olduğu söylenebilir. Alman felsefeci ve sosyolog Jürgen Habermas'a atıfla, "Anadolu Aydınlanması yarım kalmış bir projedir". Aydınlanma hiç tamamlanmayacak, kendini zamanın koşullarıyla yenileyen bir kavrayıştır. Bugün bizlere yani sanatçılara ve aydınlara düşen öncelikli sorumluluk aydınlanmayı ikinci yüzyılda yola çıktığı kavrayışla yarım bırakıldığı yerden itibaren canlandırmaktır.

Cumhuriyetimizin ilk yüzyılını tamamlarken aydınlanma devrimlerinin çıkar odaklarınca küçümsendiği, iyi olan tüm duyguların yok edilerek popüler kültür aracılığıyla bencilliğin, güç ve zenginliğin olmazsa olmaz değerler olarak öne sürüldüğü, yozlaşmanın yaygınlaştırıldığı varoluşsal bir yol ayrımındayız. Bu nedenle ikinci yüzyılın inşasına ışık tutmak, Cumhuriyetin, aydınlanmacı fikrinin kaldıracı olan kültür ve sanat alanının geçmişi ve geleceğini birlikte tartışmak istiyoruz. Kültür ve sanat dünyasının ihtiyaç ve birikimini irdelemek ve ikinci yüzyılın sanat yol haritasına bir katkı sunmak için 6-7 Mayıs 2023 tarihlerinde İzmir'de düzenleyeceğimiz "Cumhuriyetin II. Yüzyılına Girerken Kültür ve Sanatın Geleceği" ortak akıl buluşmalarında sizlerle bir arada olmaktan onur duyarız.

Tunç Soyer
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

SUNUŞ

Zeynep Altıok Akatlı*

Cumhuriyet'imizin ilk yüzyılını tamamlarken kültür ve sanat alanında yasak ve baskılar sürmekte. Toplumun bilgi alma, eğitim ve sanata erişim hakları kısıtlanarak çağın koşullarına uyum içinde gelişen bir toplumun yerine popüler kültüre esir düşmüş, günden güne yozlaştırılan ve bilinçsiz bir toplum yaratılıyor. Kültürel farklılık ve zenginliklerin yerini ayrışma ve nefret kültürü alıyor. Özgürlükler ve zorlu mücadelelerle kazanılmış haklar yerini toplumsal tabulara bırakıyor. Oysa Cumhuriyet'in kuruluşundan itibaren toplumsal katılım, üretim, emeğe saygı ve kültürel kalkınma gibi birbirini tamamlayan unsurlarla sağlanan gelişim, savaştan çıkmış, kaynakları ve birikimi tükenmiş bir ülkede; yaralı, yorgun ve yoksul bir halkın katılım ve bilinciyle yükselerek çok kısa bir sürede kalkınmayı olanaklı kılmıştır. Bugün ülkemizin hem ekonomi hem de temel hak ve özgürlükler alanında gerilemesine rağmen çöküşe direnebilmesini sağlayan Cumhuriyet'in ve Mustafa Kemal Atatürk'ün aydınlanma devrimlerinin yarattığı güçlü mayadır. Bu maya dönemin tüm zorluklarına karşın salt geçici ekonomik kalkınmayla yetinmeyerek geleceği olan kültürel bir kalkınma alanına ihtiyaç duyan büyük idealin sürdürülebilmesi için sanatın tüm toplum kesimlerine erişimiyle beslenen benzersiz ve bütüncül bir birikimin kuşaklara aktarımını sağlamıştır.

Bu nedenle Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına girerken aydınlanmanın kaldıracı olan kültür ve sanat alanının geçmişi ve geleceğine yönelik değerlendirmeleri bilim insanları ve sanatçılarla irdeleyerek çağdaş ve gelişen bir toplumda sanatın aydınlatan, iyileştiren ve birikime dönüşen yönüyle geleceğe dönük bir izdüşüm için kapsamlı bir buluşma gerçekleştirmek istedik. Bu fikri ancak yerel yönetim anlayışında benzer bir bilinçle kültürel gelişim ve sanata özel bir kavrayışla yer veren Tunç Soyer ile paylaşabileceğimi düşündüm. Tam da umduğum

* 26. Dönem İzmir Milletvekili, İletişimci, Yazar.

ve düşündüğüm gibi çok önemseyerek, yerel yönetimler için de önemli bir farkındalık sağlayarak bu alanda kamu hizmetini rutin alımlardan çıkaracak bir anlayışa öncülük edeceğine inandığımız bu çalışmayı olanaklı kıldığı için başkanımız sevgili Tunç Soyer'e yürekten teşekkür ederim. Onun ifadesiyle "çok renkli, çok sesli, çok nefesli" ve daha aydınlık bir gelecek için umutla...

6-7 Mayıs 2023

AHMED ADNAN SAYGUN
SANAT MERKEZİ

CUMHURİYETİN II. YÜZYILI KÜLTÜR VE SANATIN GELECEĞİ

SEMPOZYUMU

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

TUNÇ SOYER
İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI

6 Mayıs 2023

AHMED ADNAN SAYGUN SANAT MERKEZİ

10.00 - 10.15 / Açılış Konuşmaları
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sn. Tunç Soyer'in katılımlarıyla

10.15 - 11.30 / I. Oturum
KURULUŞUN VE İLK YÜZYILIN KÜLTÜR POLİTİKALARI
"Talat Sait Halman Anısına"

Moderatör: Zeynep ALTIOK AKATLI
26. Dönem İzmir Milletvekili, İletişimci, Yazar
Ercan KARAKAŞ
Eski Kültür Bakanı
Fikri SAĞLAR
Eski Kültür ve Turizm Bakanı
Prof. Dr. Suat ÇAĞLAYAN
Eski Kültür Bakanı
İstemihan TALAY
Eski Kültür Bakanı (Bildiri ile katılacaktır.)

11.45 - 13.00 / II. Oturum
DEVLET VE SANAT İLİŞKİSİ
(Ödenekli sanat kurumları ve bağımsız sanat üretimine devlet yaklaşımı/desteği)
"Muhsin Ertuğrul Anısına"

Moderatör: Eren AYSAN YIĞCI
Yazar, Dramaturg, Öğretim Görevlisi
Yücel ERTEN
İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları Kurucu Genel Sanat Yönetmeni
Hüseyin AKBULUT
Kültür Bakanlığı (e) Müsteşar Yardımcısı, CSO ve Devlet Opera ve Balesi Eski Genel Müdürü
Doç. Dr. Elif KOPARAL
Akademisyen
Mahir POLAT
Bürokrat, Sanat Tarihçisi

13.00 - 14.00 / Öğle Arası

14.00 - 15.00 / III. Oturum
YEREL YÖNETİMLER VE SANAT
"Ali Dinçer Anısına"

Moderatör: Yekta KOPAN
Yazar
Tunç SOYER
İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı
Yılmaz BÜYÜKERŞEN
Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı

15.00 - 16.30 / IV. Oturum
TOPLUM BELLEĞİ VE SANAT
"Yaşar Kemal Anısına"

Moderatör: Haydar ERGÜLEN
Şair, Yazar
Gökhan AKÇURA
Yazar, Araştırmacı
Tezcan KARAKUŞ CANDAN
Mimar, Öğretim Görevlisi, Mimarlar Odası Ankara Şube Başkanı
Cemal ÜNLÜ
Araştırmacı, Yazar

18.00 / PLAK DİNLETİSİ: CUMHURİYETİN KADIN SESLERİ
Cemal ÜNLÜ ve Gökhan AKÇURA

7 Mayıs 2023

AHMED ADNAN SAYGUN SANAT MERKEZİ

10.00 - 11.30 / V. Oturum

SANAT VE EĞİTİM POLİTİKALARI

"Hasan Ali Yücel Anısına"

Moderatör: Dr. Öğr. Üy. Zühal ÇETİN ÖZKAN
DEÜ Film Tasarım ve Yazarlık Anasanat Dalı

Prof. Dr. Kemal KOCABAŞ
Yeni Kuşak Köy Enstitülüler Derneği Kurucu Genel Başkanı

Prof. Dr. Semih ÇELENK
Yazar, Akademisyen

Prof. Dr. Zafer GENÇAYDIN
Hacettepe Üniversitesi GSF Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Oğuz MAKAL
İstanbul Beykent Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı

Cihat AŞKIN
Keman Sanatçısı

11.30 - 13.00 / VI. Oturum

SANAT, YARATICI ENDÜSTRİLER VE KÜLTÜR EKONOMİSİ

"Ahmed Adnan Saygun Anısına"

Moderatör: Doç. Dr. Serhan ADA
İstanbul Bilgi Üniversitesi Kültür Politikası ve Kültürel Diplomasi UNESCO Kürsüsü Başkanı

Bülent FORTA
MÜYAP Genel Koordinatörü

Yeşim ÖZSOY
Oyuncu, Yazar, Yönetmen, GalataPerform Genel Sanat Yönetmeni, Tiyatro Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı

Fatih GENÇKAL
A Corner in the World Kurucu Ortağı, Kültür için Alan İzmir Koordinatörü, Sanatçı

Sarp KESKİNER
Kültür Yöneticisi, Editör

Cenkhan AKSOY
Sanatçı / Darağaç Kolektifi

13.00 - 14.00 / Öğle Arası

14.00 - 15.15 / VII. Oturum

SANATA EL VERENLER (SOSYAL SORUMLULUK VE SPONSORLUKLAR)

"Nejat Eczacıbaşı Anısına"

Moderatör: Banu TUNÇAĞ
212 Photography İstanbul Direktörü

Müjde UNUSTASI
Direktör / Arkas Sanat

Görgün TANER
İKSV Genel Müdürü

Selda SUSAL SAATÇİ
Anadolu Efes Grup Kurumsal İletişim ve İlişkiler Direktörü (CCAO)

15.30 - 17.30 / VIII. Oturum

SANATÇI KÜRSÜSÜ: SANAT VE GELECEK

"Bedia Muvahhit Anısına"

Moderatör: Yekta KOPAN
Yazar

Orhan ALKAYA
Şair, Tiyatro Yönetmeni

Mehmet AKSOY
Heykeltıraş

Murat GERMEN
Sanatçı, Akademisyen / Sabancı Üniversitesi

Raşit ÇAVAŞ
Yayıncı

İbrahim KARAOĞLU
Sanat Yazarı, Küratör

Prof. Dr. Ali CENGİZKAN
Şair, Mimar

Elif AKKAYA
Yayıncılar Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı, Tekin Yayınevi Genel Yayın Yönetmeni

Cem SAĞBİL
Heykel Sanatçısı

Mehtap MERAL
Müzisyen, Şair

Vecdi SAYAR
Kültür Yöneticisi, Sanat Yazarı

Cem ERCİYES
Yayıncı

Onur BEHRAMOĞLU
Şair

İbrahim YAZICI
Orkestra Şefi, Piyanist

Barış İNCE
Yazar

Cihan DEMİRCİ
Mizah Yazarı, Karikatürcü, Şair

Başar BAŞARAN
Yazar, Senarist

20:00 / Kapanış Konseri

Çiğdem ERKEN
Demet SAĞIROĞLU
Tuğrul TÜLEK

AÇILIŞ KONUŞMALARI

GELECEĞİ KONUŞACAĞIZ

Yekta Kopan*

Günaydın. Hepiniz hoş geldiniz.

6-7 Mayıs, önümüzdeki iki gün, bütün Türkiye için çok değerli. Hangi ruh halinde olduğumuzu biliyorsunuz. O değerde neyi bulmak istediğimizi de biliyorsunuz.

Ama 6-7 Mayıs, İzmir için de başka bir değer kazanıyor. Sizlerle bu salonda "Cumhuriyet'in II. Yüzyılında Kültür ve Sanatın Geleceği" konuşulacak.

Önümüzdeki iki gün boyunca kırkı aşkın çok değerli isim, siyasetçi, bakan, yerel yönetici ve elbette sanatçılar bu sahnede olacak.

Her yönüyle bugünü ve bugüne gelen yoldaki doğruları, yanlışları ve en önemlisi de geleceği konuşacağız.

Kültür ve sanatın yeni yüzyılı hakkında bir projeksiyon yaratmak amacıyla, tıpkı diğer alanlarda, diğer konu başlıklarında olduğu gibi İzmir'den yine bir ses yükselecek. Bunu çok değerli buluyorum.

Elbette notlar alacaksınız, elbette katkılar olacak önümüzdeki iki gün boyunca. Mümkün olduğunca tempolu gitmeye çalışacağız. Çünkü az önce de söylediğim gibi, kırkın üstünde isim çok sayıda oturumla burada olacak.

Sizlerin de katılımını zihninizi yormadan gerçekleştirmek istiyoruz. O yüzden ben tekrar öncelikle günaydın ve hoş geldiniz diyorum.

Sonrasında da hemen çok değerli Zeynep Altıok Akatlı'yı sahneye davet ediyorum; bir "merhaba" demesi ve açılış yapması için.

* Yazar.

SANAT KAVRAYIŞTIR

Zeynep Altıok Akatlı

Sanat birçok anın, olayın taşıyıcısıdır. Sanat aracıdır aynı zamanda. Hayatın içindedir. Gözümüzün önünde olup biteni (aşikâr olanı) gözden kaçırdığımız anların uyarıcısıdır. Düşündürendir, geliştirendir, sorgulayandır sanat.

Bireysel ve kolektiftir. Çoğu zaman kendi iç dünyamıza kapı açar. Kendimizi tanımamız, kendimizle yüzleşmemiz için bir iç yolculuğun tetikçisidir. Kendi yolculuğumuzun başkalarının dünyalarına taşınmasına aracılık eder. Farkındalıktır, bütünleştiricidir, paylaşımdır.

Sanatın görevi doğrudan doğruya toplumsal, sosyolojik ya da siyasal değişimler yaratmak değildir elbette. Ancak sanat bu değişimlerin ivmesidir. Çünkü sanat hayal gücüdür. Üretkendir, geçişkendir, birikimdir. Harekete geçirendir. Daha iyiye ihtiyaç yaratandır. Kötüyü ve iyiyi, gerçeği ve hayali kavramaya, başka gözle görmeye vesiledir. Yorumlayandır. Gelişimin önünü açan, ilham ve cesaret verendir.

Büyük önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ülkesinin gerçeğini kavrayışında, ileriyi gören vizyonuyla ona "olmaz" denen büyük Cumhuriyet hayalini kurdurtan ve "olmaz" deneni başarma azmini, cesaretini veren derin bir kültür birikimi vardı. Bu birikimin bir parçası olarak şüphesiz sanatın Cumhuriyet aydınlanmasındaki payı büyüktür. Bu nedenle Atatürk, büyük yıkımdan çıkmış, yoksul ve yılgın bir halkın Cumhuriyetle bağını kurarken ekonomik kalkınma, kaynak yaratma ve adil düzen kadar önem vererek halkını sanatla buluşturmayı önemsemiştir.

"Sanatsız kalan bir halkın hayat damarlarından biri kopmuş demektir" sözü bir klişe değil; devrimlerin azmini, başarısını sağlayan umudun ve iyileşme ihtiyacının vurgusudur. Bu kimi zaman az önce bahsettiğim bireysel iyileşme kimi zaman da kolektif iyileşmenin parçası olarak, birlikte olma bilincinin kaçınılmaz parçası olarak da önemlidir.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken ülkemizin yaralarını sarmak için en ez ekonomik kalkınmaya, hukuksal düzene, hak ve özgürlüklerin geri kazanımına duyulan ihtiyaç kadar önemli bir ihtiyaç da iyileştirici, birleştirici ve ilham verici olan kültürel birikim ve sanata olan ihtiyaçtır. Hayalimizdeki geleceği kurmak için bu kavrayış ve birikim mayamız olmalıdır. Aydınlanma devrimlerinin ışığında ülkemizin iyileşme ve yeniden inşa sürecine hazırız. Cumhuriyetin, aydınlanmacı fikrinin kaldıracı olan kültür ve sanat alanının geçmişi ve geleceğini, ihtiyaç ve birikimini bu alanın sahipleriyle yani sizlerle bilim insanları ve sanatçılarla irdelemek istiyoruz.

Çok önemsediğimiz bu buluşmaya katkılarınızla değer katmak üzere davetimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz.

İzniniz olursa öncelikle bu buluşmaya ev sahipliği yapan değerli başkanımız Tunç Soyer'e teşekkür etmek isterim. O İzmir'in değil ülkemizin şansı. Toplumsal, halkçı ve katılımcı belediyecilik anlayışı ile ülkemizi ileriye taşıyacak kavrayışın en güzel örneklerine imza atıyor.

Bugün sizlerle buluşuncaya kadar uzun bir kurgu, hazırlık sürecimiz oldu. Henüz bir fikirdi; sevgili Eren Aysan'la masa başına oturduğumuzda... Taylan Özgür Üstün, Kültür ve Sanat Dairesi Başkanımız Ceren Ünsever ve ekibi, Ahmed Adnan Saygun Kültür Merkezimizin Müdürü Emel Akçay Özer ve ekibiyle birlikte olgunlaştı, gelişti ve buradayız. Bu sürece katkıları ve kolaylaştırıcılıkları için onlara ve tabi en çok da size teşekkür ederiz.

ANADOLU AYDINLANMASI YARIM KALMIŞ BİR PROJEDİR

Tunç Soyer*

Evet değerli konuklar, çok değerli Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanımız, çok değerli misafirlerimiz... Ben de öncelikle Zeynep Altıok Akatlı'ya teşekkür etmek isterim. Çünkü bu kadar kaotik bir gündemde, Türkiye'nin kültür ve sanat konusundaki bilgelerini bizimle buluşturma fırsatı verdi. O nedenle hem kendisine hem de tüm bilge insanlara bugün bizimle beraber oldukları içinde huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Cumhuriyet'imizin ikinci yüzyılını sanatın ışığında inşa etmek için bir araya geldiğimiz bu buluşmada sizlerle beraber olmaktan büyük heyecan duyuyorum.

Heyecanlıyım, çünkü burada Cumhuriyet Devrimi'ni gerçekleştiren ve onu payidar kılan iradeyi görmek mümkün. Aynı yüzyıl öncesinde olduğu gibi.

Bugün Cumhuriyet'imiz, asırlık bir çınar gibi bütün kudretiyle yaşıyorsa ve bu ülke Nazım'ları, Bedri Rahmi'leri yetiştirmiş ve yetiştirmeye devam ediyorsa hiç şüphesiz bunu Cumhuriyet'imizin kurucu iradesine ve köklü Anadolu Uygarlığı'na borçluyuz.

Aslında Jürgen Habemas atıfla diyebiliriz ki Anadolu aydınlanması yarım kalmış bir projedir; ama aydınlanma, aynı zamanda hiçbir zaman bitmeyecek bir projedir. Çünkü günün koşullarına uymak zorunda. O nedenle aydınlanma çabası sonsuza kadar sürecek.

Mustafa Kemal Atatürk, sanatsız devrim olmayacağını, olsa da o devrimin yaşamayacağını ifade ediyor. Sanata atfettiği değer nedeniyle onu bir kez daha saygı ve minnetle anıyoruz.

Değerli katılımcılar...

Biz bu ülkede konser yasakları, linç kampanyaları, sanatçıların hukuksuz biçimde yargılanması, ev hapsi gibi sanata karşı yapılan yüzlerce adaletsizliğe şahit olduk. Oysa sanatı ve sanatçıyı kalıplara

* İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı.

sokamaz, ehlileştiremezsiniz. Sanatın özünde, sanatçının mayasında tekliğe karşı çokluk, baskı ve zorbalığa karşı özgürlük ve adalet duygusu yer alır. Bu yüzden Türkiye'de çok yakında yeniden kardeşlik, barış ve demokrasi tesis edilecekse bunda sanatçıların çok büyük payı olacak.

Sanatçıdan sosyolojik, toplumsal, siyasal değişimler, devrimler yapmasını beklemek elbette mümkün değil. Ama sanat o büyük dönüşümleri, o kapsamlı değişimleri kışkırtan, tetikleyen; onu yapma iradesi taşıyan insanların özlemlerine, duygularına ayna tutan çok önemli bir kaldıraç.

Bugün geldiğimiz noktada büyük bir yol ayrımından geçiyoruz. Cumhuriyet'imizin ikinci yüzyılında refah ve yoksulluk, demokrasi ve zorbalık, hürriyet ve biat arasında bir seçim yapacağız.

İyi olan ne kadar duygu varsa yok edilip yerine bencilliğin, yıkıcı hırsın ödüllendirildiği bir dönemden geçiyoruz. Bu yüzden şimdi inadına birlik olmanın, dayanışmanın ve birbirimize kenetlenmenin zamanı.

Çok yakında bu yurda baharı getireceğiz.

Bu topraklar bir kez daha karanlığın ve örgütlü kötülüğün çöküşüne tanıklık edecek ve Cumhuriyet'imiz, yüz yıl önce olduğu gibi bugün de sanattan aldığı güç ile kök salacak ve demokrasinin ışığında, demokrasinin gücüyle gelişip, serpilip gelecek kuşakların önlerini açacak.

Cumhuriyetimizin demokrasi devrimini cesaretimiz mümkün kılacak. Onun kalıcı olmasını ise kültürle sağlayacağız. Bu topraklarda yeniden bir uyum kültürünü inşa edeceğiz.

Bu buluşmada umudumuzu büyüten tüm sanatçılarımıza ve kültür insanlarımıza huzurlarımıza teşekkür ediyorum.

Sanat ve sanatçı dostu İzmir'e şeref verdiniz.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

SANAT, BİR HOBİ YA DA KENAR SÜSÜ DEĞİLDİR

Yekta Kopan

Bütün bu buluşmanın İzmir'den ses vermesi tabii ki şaşırtıcı değil. Biraz daha rahatlayarak kişisel yorum da yapayım. Sayın Başkanımız Tunç Soyer'le aynı masada oturmak, sohbet etmek şansına, imkânına erişmiş bir insan olarak söylüyorum. Ne zaman böyle bir sohbet imkânımız olsa sanılır ki o masada sadece siyaset konuşuluyor. Oysa, "Şu kitabı okudun mu?" diye söze girer Tunç Soyer, sergi ve konserlerle devam eder.

Sanat, hayatın içinde olan bir şey. Sizler de sanatı bir hobi veya kenar süsü olarak görmeyen bir şehrin insanlarısınız. Bu şehrin, sanatın hayatın merkezinde olduğunu bilen bir başkanı olduğu için şanslıyız hepimiz. Ben bu şehirde yaşamıyorum ama ben de kendimi çok şanslı hissediyorum; böyle bir başkanın şehrinden böyle sesler çıktığı için.

Sizlerden bir ricam var. Bu kişisel bir rica, değer verirseniz sevinirim. Çok değerli oturumlar olacak. Özellikle genç arkadaşlarımızı, sanatla ilgilenen genç arkadaşlarımızı lütfen şu andan itibaren buraya davet edin. Kültür ve sanatın sesinin önümüzdeki yüzyıla taşınmasına onlar da tanık olsun. Bu salonu özellikle gençlerle dolduralım. Mesaj atıp bir şekilde onları davet edin.

KONGRELER - TUTANAKLAR *1*

Biz bu ülkede konser yasakları, linç kampanyaları, sanatçıların hukuksuz biçimde yargılanması, ev hapsi gibi sanata karşı yapılan yüzlerce adaletsizliğe şahit olduk. Oysa sanatı ve sanatçıyı kalıplara sokamaz, ehlileştiremezsiniz. Sanatın özünde, sanatçının mayasında tekliğe karşı çokluk, baskı ve zorbalığa karşı özgürlük ve adalet duygusu yer alır. Bu yüzden Türkiye'de çok yakında yeniden kardeşlik, barış ve demokrasi tesis edilecekse bunda sanatçıların çok büyük payı olacak.

Sanatçıdan sosyolojik, toplumsal, siyasal değişimler, devrimler yapmasını beklemek elbette mümkün değil. Ama sanat o büyük dönüşümleri, o kapsamlı değişimleri kışkırtan, tetikleyen; onu yapma iradesi taşıyan insanların özlemlerine, duygularına ayna tutan çok önemli kaldıraç.

Bugün geldiğimiz noktada büyük bir yol ayrımından geçiyoruz. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında refah ve yoksulluk, demokrasi ve zorbalık, hürriyet ve biat arasında bir seçim yapacağız. İyi olan ne kadar duygu varsa yok edilip yerine bencilliğin, yıkıcı hırsın ödüllendirildiği bir dönemden geçiyoruz. Bu yüzden şimdi inadına birlik olmanın, dayanışmanın ve birbirimize kenetlenmenin zamanı.

Çok yakında bu yurda baharı getireceğiz. Bu topraklar bir kez daha karanlığın ve örgütlü kötülüğün çöküşüne tanıklık edecek ve Cumhuriyetimiz, yüz yıl önce olduğu gibi bugün de sanattan aldığı güç ile kök salacak ve demokrasinin ışığında, demokrasinin gücüyle gelişip, serpilip gelecek kuşakların önlerini açacak. Cumhuriyetimizin demokrasi devrimini cesaretimiz mümkün kılacak. Onun kalıcı olmasını ise kültürle sağlayacağız.

Bu topraklarda yeniden bir uyum kültürünü inşa edeceğiz.

TUNÇ SOYER

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

TUNÇ SOYER
İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI

ISBN 978-625-6793-04-0
9 786256 793040